

Предприемачът като откривател

Нека поиграем на асоциации. Какво е първото нещо, за което се сещате, когато чуete думата „предприемач“? Риск, печалба, отговорност, ново начинание, креативност и добре подреден живот. Момент, ново начинание ли казахте, а защо не откритие? Откритието не е свързано само с установяването на съществуващи досега, но непознати на човечеството физико-химични или технологични явления, нещо, с което най-често асоциираме тази дума. То е нещо, което ни заобикаля и с което се сблъскваме всеки ден от живота ни, още със самото ни раждане – откриваме любовта, болката, удоволствието и тъгата. За да разберем откривателството като част от същността на предприемача обаче, трябва да се вгледаме в пътя, който той изминава, за да получи тази титла. Всъщност този път може да бъде оприличен на жичката на електрическата крушка – в началото светва идея за бизнес, пътят изглежда добре осветен, идеята е неоспоримо добра. Предприемачът поема инициативата и влага всичко, което има, знае и може, за да накара крушката да продължи да излъчва светлина. И тук пътят се разклонява – за едни крушката може да се окаже енергоспестяваща и печеливша, за други късото съединение настъпва по-рано, отколкото са мислили. В повечето случаи обаче, първите успяват, защото вече са минали по пътя на вторите и неведнъж са изгорели. Причината? На базата на своя опит печелившите са успели да открият дефектите на жичката и да реагират навреме. Именно по това се различава понятието откривател в сферата на предприемачеството и в сферата на природните науки. Още със зараждането на идеята предприемачът открива нова зависимост, нов начин, продукт, процес на производство, обработка, реализиране и т.н. Неговата идея трябва да е иновативна, да е реална, да е работеща, за да има успех. Но за разлика от другите науки, дори в процеса на реализиране на идеята, предприемачът трябва непрестанно да анализира резултатите от своя труд и за да постигне желания резултат – да прави нови и нови открития. Той трябва да се труди неуморно в името на това да рационализира своята дейност и да спечели вечната война с конкуренцията, дори това да означава да сключи спогодба с нея. Той трябва да намери нов начин, по който да реализира своята нова идея. Не сте съгласни, защото всички икономически явления и закономерности са вече познати и добре анализирани? Да, съгласна съм, че в икономическите теории съществуват много предписани решения за още повече проблеми, но не бих ви противоречила, ако не съществуваше думата развитие. Икономиката е пазар, а пазарът е динамична структура, която се развива с темпове, по-бързи от темповете, с които се задоволяват потребностите или възникват нови и нови потребности с по-високи темпове, отколкото обществото

може да си представи. За съжаление неизменна част от всяко развитие са проблемите, защото на всяко действие има противодействие. Новите идеи, са свързани с нови препятствия, а и следователно с нови решения. Задачата на предприемача е да открие както идеята за успешен бизнес, така и негодите, свързани с него, да поеме риска, ако си заслужава, да не се отказва, въпреки временните несполуки, а да открие разковничето в тях и по възможност да ги реши.

Друг аспект, в който можем да видим предприемача като откривател, е неговото собствено аз, защото преди всичко предприемачът е човек и като такъв той има специфични, индивидуални качества и потенциал. Дори предприемачът да не е този, който дава идеята, а само този, който я реализира, в процеса на вземане на решения, анализиране и управление той открива нови свои черти, умения и компетенции. Поставен пред предизвикателството да реши нов проблем в нова среда, човек реагира по различен начин, макар и да има значителен опит зад гърба си. Той открива нови неща не само за себе си, но и за обкръжаващата го среда. По този начин предприемачът отново се влива в процеса на развитие, а развитието стои в основата на нашия свят така, както стъкленият купол на крушката предопределя светенето на жичката. Но ние не бива да забравяме, че всички крушки са свързани с електричеството, така както и всички ние сме част от едно общество. От предприемача в нас зависи дали светлината на нашата крушка ще е по-ярка или по-приглушена, от нашето собствено излъчване зависи светлината на обществото като цяло.

Готови ли сте за предизвикателства, за безсънни нощи, риск, успехи и разочарования, притежавате ли качества иновативност, съобразителност, амбиция, аналитичност, хъс, нестандартно мислене и много упоритост, прибавете щипка икономически знания, разтворете времевата капсула от опит и осветете сместа с електрическа крушка, виждам ви, ВИЕ сте готови да откривате!

Миряна Михайлова Цветанова
УНСС